

PLA DE FOMENT DE LA LECTURA

CRA L'ULLASTRE

ÍNDEX

REFERÈNCIA LEGAL I OBJECTIUS DEL PLA

CONTINGUTS DEL PLA

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE FOMENT LECTOR DE CENTRE
 - 1.1. Característiques del centre,
2. ANÀLISI DE NECESSITATS ACTUALS DEL CENTRE EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA
 - 2.1. Identificació del punt de partida: quines pràctiques duem a terme?
 - 2.2. Ús de les instal·lacions: biblioteca, aula d'informàtica, etc.
 - 2.3. Participació i col·laboració amb l'entorn.
3. OBJECTIUS, ACTUACIONS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER A CADA UN DELS SECTORS IMPLICATS
 - 3.1. Professorat
 - 3.2. Alumnat
 - 3.3. Famílies
 - 3.4. Entorn del centre (biblioteca, ajuntament, entitats cíviques i socials, etc.)
4. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ D'ACTIVITATS DURANT EL CURS ESCOLAR
5. RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE
 - 5.1. Biblioteques d'aula
 - 5.2. Biblioteca de centre
 - 5.3. Aula d'informàtica
 - 5.4. Recursos humans
 - 5.5. Altres recursos
 - 5.6. A qui correspon aplicar les actuacions del Pla de foment lector?
6. AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA
7. DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

REFERÈNCIA LEGAL I OBJECTIUS DEL PLA

L'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, regula els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana.

(DOGV 6544 de 16.06.2011)

Objectius del Pla de foment de la lectura del centre:

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions recollits en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE FOMENT LECTOR DE CENTRE

La lectura és una de les destreses fonamentals que s'aprenen a l'escola. Encara que els primers contactes amb la lletra escrita se solen fer a l'àmbit familiar, és a les aules d'Educació infantil on aquest contacte passa a ser part de la rutina de l'aprenentatge. Al llarg de l'educació obligatòria, la millora de la capacitat lectora és un objectiu permanent, atès que per mitjà de la paraula escrita és com es transmeten gran part dels continguts curriculars. Però la lectura és una habilitat complexa, i implica el coneixement del codi, la capacitat per a desxifrar les diverses combinacions i l'aptitud per a contextualitzar les unitats significatives, i donar-los sentit.

Val a dir que l'adquisició de l'hàbit de la lectura no respon a una evolució natural. Els xiquets i les xiquetes aprenen a llegir perquè algú els ensenya. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural i que forma part d'un procés més general d'accés al llenguatge. En conseqüència, és necessari un context social i familiar que estimele l'aprenentatge.

Els xiquets i les xiquetes han de llegir al llarg de tota la seua vida, i per això, l'escola ha de vetllar perquè els llibres formen part de la vida dels xiquets i les xiquetes. Per mitjà de la lectura accediran al coneixement, aprendran a concentrar-se per a desxifrar i entendre el codi escrit, i incrementaran el seu vocabulari, entre altres habilitats. Per això, un hàbit lector aconseguit i assentat és sinònim d'accés al coneixement i de capacitat per a aprendre a aprendre d'una manera autònoma.

Per això, gran part de la pràctica docent diària ha de basar-se en activitats que tinguen relació directa amb el foment de l'hàbit lector. I és d'ací d'on sorgeix la necessitat de concretar un Pla de foment lector que siga capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar actuacions per a aconseguir que augmenten els índexs lectors entre l'alumnat del centre. Cal implementar accions que, a partir del treball de la comprensió lectora, vagen dirigides a aconseguir una competència lectora òptima.

L'elaboració del pla de foment lector del centre ve impulsada pel context normatiu vigent que incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Orde 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana. A més, impulsa la presentació d'aquest pla la resolució del 7 d'octubre del 2016, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es convoca el programa de la dinamització de les biblioteques escolars i el foment de la lectura als centres docents de titularitat pública de la Comunitat Valenciana.

És molt evident que fomentar la lectura forma part de les obligacions professionals del professorat: de tot el professorat, amb independència del nivell, cicle o matèria que s'impartisca o del departament a què es pertanya. La lectura passa a ser, a més, contingut curricular, i es reforça d'aquesta manera la trajectòria didàctica que fa que siga una pràctica educativa rellevant associada a altres àrees a més de les de caràcter exclusivament lingüístic.

La lectura pot ser un dels instruments més poderosos per a millorar les capacitats dels nostres alumnes i, alhora, per a renovar els mètodes d'ensenyança dels professors i per a incrementar l'interés dels estudiants. Per tot el que s'ha dit fins ara l'objectiu comú del professorat del centre és portar a la pràctica aquesta idea, aquest objectiu. Cada docent pot dur a terme actuacions en favor de la lectura de manera individual, però sens dubte és molt més efectiu treballar coordinadament, de manera coherent i conjunta, és a dir, confeccionant un pla de foment lector de centre.

1.1. CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE

El centre educatiu objecte d'aquest pla de foment lector de centre reuneix les característiques següents:

És un CRA format pels aularis de Tírig a l'Alt Maestrat, de la Salzadella i Xert situats en la comarca del Baix Maestrat, en un àmbit rural.

El centre compta amb 4 unitats d'Educació Infantil (una d'elles és habilitada) i 7 unitats d'Educació Primària (també una d'elles és habilitada).

El claustre de professorat està format per 23 membres.

L'alumnat és valencianoparlant. El percentatge d'alumnat immigrant varia segons l'aulari de referència. És més alt a la Salzadella, on hi ha molt d'alumnat del Marroc.

Es desenvolupa el programa PEPLI.

Es duen a terme diferents mesures d'atenció per a respondre a les necessitats de l'alumnat que ho requerisca. (PT – AL – Reforços,...)

2. ANÀLISI DE NECESSITATS ACTUALS DEL CENTRE EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

2.1. IDENTIFICACIÓ DEL PUNT DE PARTIDA: QUINES PRÀCTIQUES DUEM A TERME? (*)

Actuacions dirigides al professorat

- ⌘ Elaboració per equips de mestres, de llistes d'obres de lectura col·lectiva a classe o de lectura obligatòria per part de l'alumnat per a cada curs escolar.
- ⌘ Preparació de visites amb l'alumnat, almenys una vegada a l'any, a la biblioteca del poble o del centre.
- ⌘ Preparació i realització de les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament en el centre. Tertúlies literàries.

Propostes de millora

- ⌘ Planificació clara de les activitats. Cal especificar-ho detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.
- ⌘ Autoavaluació del professorat.

Actuacions dirigides a l'alumnat

En cada classe

- ⌘ Lectura col·lectiva d'un llibre per trimestre en cada aula i/o nivell.
- ⌘ Ús habitual a l'Educació Infantil i Primària, del servei de préstec de la biblioteca d'aula.
- ⌘ Confecció d'un llistat on s'anoten els llibres que lligen voluntàriament l'alumnat.
- ⌘ Proposta de treballs d'investigació que impliquen fer investigacions en Internet i llegir textos no literaris de caràcter informatiu.
- ⌘ Aprofitant el dia del llibre i/o la concessió d'algun premi literari important, alguns/es mestres proposen a l'alumnat fer murals sobre els escriptors i escriptores guardonats o homenatjats.

En cada equip de mestres

- ⌘ Buscar lectures per a treballar diferents temes transversals al llarg del curs escolar, com: el 9 d'octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia de la Dona, etc.
- ⌘ Programació d'una eixida a representacions teatrals, cada 2 o 3 cursos.
- ⌘ Fer representacions teatrals.

En tot el centre

- ⌘ Celebració de tots els actes a l'abril com a mes del llibre i la lectura, aprofitant les efemèrides del 2 d'abril, Dia Internacional del Llibre Infantil i Juvenil, i el 23 d'abril, Dia Internacional del Llibre, amb actes col·lectius en què participa tot el centre
- ⌘ Organització d'una fira del llibre amb llibres de segona mà aportats per l'alumnat i per les famílies.

Propostes de millora

- ⌘ Planificació exhaustiva de les activitats adscrites a l'alumnat d'una manera periòdica perquè l'acció de fomentar la lectura es faci al llarg de tot el curs escolar.
- ⌘ Establiment de criteris i instruments d'avaluació de les activitats per a saber si són efectives o no. En aquest sentit, seria convenient passar una enquesta sobre els hàbits de lectura per a conèixer la situació de partida i poder comparar-la amb els resultats que s'obtinguen després d'aplicar els diferents plans lectors anuals.
- ⌘ Unificació d'actuacions i activitats, de manera que aquelles que es consideren molt interessants i positives es facen en totes i cada una de les aules i àrees del centre.
- ⌘ Actuacions adreçades a les famílies
- ⌘ En les reunions de tutoria de començament del curs, explicació per part del professorat la importància de la lectura en l'aprenentatge i de la influència positiva en les qualificacions dels xiquets i les xiquetes que lligen.
- ⌘ Elaboració d'informació per a les famílies, en què es proposen consells per a afavorir el foment de la lectura en l'àmbit familiar, i que incloguen llistes de llibres recomanats.

2.2. ÚS DE LES INSTAL·LACIONS: BIBLIOTECA, AULA D'INFORMÀTICA, ETC. (*)

Biblioteca de centre

Descripció

La biblioteca del centre és un espai habilitat puntualment per a ús de biblioteca.

El fons bibliogràfic es compon de llibres, en valencià, en castellà i en anglès. Aquest curs, a nivell d'infantil, es van comprar llibres d'escriptores.

Convindria renovar i ampliar el fons bibliogràfic.

Actuacions que es duen a terme

- ⌘ Existència d'un equip de xiquets i xiquetes encarregat, cada curs, del funcionament de la biblioteca.
- ⌘ Existència d'un grup d'alumnes que col·labora amb el servei de préstec de la biblioteca.
- ⌘ Elaboració –si no existeixen– de les normes d'ús i organització de la biblioteca del centre.
- ⌘ Plantejament per part de les persones docents d'activitats que facen necessària la investigació i consulta bibliogràfica a la biblioteca del centre.
- ⌘ Establiment d'una sessió setmanal dins l'horari lectiu de l'alumnat per a dur a terme totes les activitats relacionades amb la lectura i l'ús de la biblioteca.

Propostes de millora

- ⌘ Establiment d'un registre d'usuaris per a conèixer el nombre d'alumnes i la freqüència amb què utilitzen la biblioteca.
- ⌘ Registre i classificació dels llibres de la biblioteca seguint les normes internacionals de catalogació bibliogràfica.

Aula d'informàtica

Descripció

Cada un dels aulari conta amb una aula d'informàtica que es troba habilitada en una o diverses aules del centre. Tot i això, cadascuna de les aules del centre s'ha habilitat amb ordinadors per a ús de l'alumnat. Disposem d'ordinadors de sobretaula, 1 ordinador portàtil per aulari, també contem amb tauletes tàctils i wifi (tot i que algunes vegades tenim problemes amb la senyal).

Actuacions que es duen a terme

- ⌘ Existència d'un encarregat, del funcionament de l'aula d'informàtica. (Coordinador TIC)
- ⌘ Ús de l'aula per totes les classes i nivells del centre, és a dir, per tot l'alumnat.
- ⌘ Organització de grups reduïts per a aprofitar més bé els recursos.
- ⌘ Proposta d'activitats que facen necessària la investigació i la consulta en l'aula d'informàtica.
- ⌘ Utilització de l'aula d'informàtica per a fer treballs de recerca informativa en tots els nivells i cicles.

Propostes de millora

- ⌘ Destinació d'una quantitat anual de diners del centre per a la compra de materials necessaris per al funcionament de l'aula d'informàtica.
- ⌘ Planificació d'un programa d'aprenentatge per a millorar l'expressió escrita amb l'ús dels processadors de textos.

2.3. PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB L'ENTORN (*)

Descripció de l'entorn del centre

El centre es troba en els termes municipals de la Salzedella, Tírig i Xert, pobles menuts on els seus habitants es dediquen majoritàriament a l'agricultura i explotació de granges. Són de majoria valencianoparlant. Tenim famílies romaneses i del Marroc principalment.

Actuacions que es duen a terme

- 7.1. Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la localitat.
- 7.1. Participació de l'oferta cultural i educativa de l'Ajuntament (l'Ajuntament de Tírig va repartir un llibre a cada xiquet i xiqueta de l'aulari de la localitat).
- ⌘ Participació amb escrits de l'alumnat al Programa de Festes de la localitat.

Propostes de millora

- ⌘ Divulgació de les activitats de foment lector que fa el centre educatiu.
- ⌘ Establiment de contactes amb associacions i entitats de caràcter cultural per a programar activitats conjuntes relacionades amb el foment de la lectura i l'escriptura

3. OBJECTIUS, ACTUACIONS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER A CADA UN DELS SECTORS IMPLICATS

3.1. PROFESSORAT

Objectius

- ⌘ Participar en l'elaboració del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne l'avaluació al finalitzar cada curs escolar.
- ⌘ Informar-se sobre la lectura infantil i juvenil: tècniques per millorar-la, bibliografia, autors i autores, publicacions, tendències, etc.
- ⌘ Elaborar amb l'alumnat les normes d'ús de la biblioteca de l'aula.
- ⌘ Col·laborar en les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament en el centre i específicament de cara a l'alumnat de l'aula.

Actuacions i activitats

- ⌘ Constitució de la comissió coordinadora encarregada de redactar el pla de foment lector de cada curs escolar.
- ⌘ Informar del material existent a la biblioteca, i també les normes d'ús i funcionament.
- ⌘ Preparació d'activitats lúdiques i divulgadores adscrites a l'alumnat.
- ⌘ Celebració de sessions d'informació sobre el món del llibre i assistència a actes extraescolars que tinguin relació amb el foment de la lectura.
- ⌘ Elaboració de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius.
- ⌘ Confecció d'un sistema de seguiment i avaluació del pla acceptat per tot el professorat: fitxes de lectura, notes d'observació, presentacions de llibres llegits, etc.
- ⌘ Avaluació en claustre del pla lector.

Criteris d'avaluació

- ⌘ Creació de la comissió coordinadora de la redacció del pla de foment lector, que ha de determinar les qüestions següents:
 - o S'han establert uns criteris clars i consensuats sobre el disseny i la redacció anual del pla de foment lector de cada curs escolar?
 - o S'ha donat informació sobre les normes d'ús i funcionament de la biblioteca del centre?
 - o S'ha treballat en equip, per equips per a preparar activitats lúdiques i formatives de foment de la lectura?
 - o Quantes activitats de foment de la lectura s'han programat a l'any?
 - o Quin ha sigut el grau de satisfacció en l'elaboració d'aquestes activitats?
 - o Quin és el grau de satisfacció amb les llistes de llibres proporcionades?
 - o S'ha confeccionat i s'ha consensuat un model de seguiment i avaluació de les activitats de foment lector?
- ⌘ Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre.

3.2. ALUMNAT

Objectius

- ☞ Promoure activitats per als xiquets i les xiquetes amb els llibres i amb la biblioteca del centre i de l'aula.
- ☞ Iniciar-los en el maneig de les tècniques bibliogràfiques elementals i en l'ús de la biblioteca.
- ☞ Plantejar activitats perquè l'alumnat s'aficione a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
- ☞ Contribuir a crear hàbits de respecte i d'atenció cap als llibres i la biblioteca de l'aula, del centre...
- ☞ Informar de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
- ☞ Iniciar i/o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.

Actuacions i activitats

- ☞ A l'inici de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura per a cada cicle i nivell educatiu. Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

o ACTIVITATS INSERIDES DINS DEL CURRÍCULUM ORDINARI DE L'ALUMNAT I DE L'AULA: APRENTATGE DE LA LECTURA I APRENTATGE PER MITJÀ DE LA LECTURA.

- ☞ Després de llegir un text -llibre o unitat didàctica de qualsevol àrea-, dedicar un temps per a comprendre'l, amb preguntes i comentaris.
- ☞ Aprofitament de la lectura d'un fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica programada per a proposar activitats de busca d'informació sobre l'autor/a. Comentari i incentivació de la lectura de l'obra completa.
- ☞ Aprofitament dels textos poètics i teatrals que apareguen a les unitats didàctiques per a recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- ☞ Recerca d'informació sobre un tema tractat en una unitat de coneixement del medi, música, plàstica, matemàtiques, etc. i confecció de treballs d'ampliació de continguts.
- ☞ Selecció de textos de caràcter divulgatiu sobre temes del currículum de l'alumnat per a llegir-los i comentar-los.
- ☞ Redacció habitual de textos literaris a partir del contingut d'una lectura del llibre del text o unitat programada o bé imitant l'estil, el gènere, el punt de vista narratiu, etc.
- ☞ Redacció de textos expositius sobre els temes treballats en les àrees no lingüístiques.
- ☞ Lectura col·lectiva els textos redactats per l'alumnat.

o **ACTIVITATS ESPECÍFIQUES DE FOMENT DE LA LECTURA (PEL GUST DE LLEGIR): DE MOTIVACIÓ PRÈVIA, A FER DURANT LA LECTURA I PER A DESPRÉS DE LA LECTURA, TANT A L'AULA COM LA BIBLIOTECA, ETC. (*)**

Realització d'activitats de motivació prèvies a la lectura:

- ☞ Visita a una biblioteca pública, una llibreria, una impremta, una exposició sobre llibres, etc.
- ☞ Organització de la biblioteca d'aula.
- ☞ Elaboració o revisió de les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca d'aula.
- ☞ Estudi de les cobertes i contracobertes dels llibres de lectura.
- ☞ Lectura i escriptura de ressenyes.
- ☞ Redacció de recomanacions lectores per al tauler de la biblioteca d'aula.
- ☞ Presentació de llibres a la classe i a la resta dels companys del centre.
- ☞ Realització de jocs d'endevinació amb gestos o amb paraules relacionades amb els llibres i els seus títols.
- ☞ Elaboració de recomanacions de lectures: lectures a la carta.
- ☞ Escriptura de cartes a escriptors o escriptores per a demanar-los informació sobre la seua obra literària o sobre aspectes biogràfics importants.
- ☞ Programació i realització de l'hora setmanal del conte.
- ☞ Realització d'intercanvi de correspondència escolar entre l'alumnat de dos centres per a comentar lectures i recomanar.
- ☞ Confecció de murals poètics amb la reproducció d'aquelles poesies preferides.
- ☞ Estudi de les característiques principals d'un gènere o subgènere literari determinat que suscite l'interés de l'alumnat.
- ☞ Projecció de pel·lícules basades en obres literàries.
- ☞ Tertúlies literàries internivells.

Activitats a realitzar durant la lectura:

- ☞ Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.
- ☞ Recitació de textos poètics.
- ☞ Dramatització de textos.
- ☞ Lectura col·lectiva d'un llibre.

Activitats a realitzar després de la lectura:

- ☞ Confecció d'una fitxa de lectura o conversació amb el professorat per a comentar l'obra.
- ☞ Llibre fòrum. Organització i realització de debats provocats per la lectura d'un llibre determinat.
- ☞ Preparació de la visita d'un escriptor o escriptora.
- ☞ Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit: el telegrama misteriós, sopa de lletres, jeroglífics, buscar la paraula oculta, la perxa de les paraules, etc.
- ☞ Pràctica de jocs relacionats amb les il·lustracions: endevinar el personatge ocult, buscar diferències entre dues il·lustracions, etc.
- ☞ Il·lustració d'un passatge determinat o transformació en còmic d'alguna escena.
- ☞ Dramatització d'algun succés o escena del llibre

- ☞ Realització d'un taller d'escriptura a partir de qualsevol fragment de l'obra llegida.
- ☞ Recerca d'informació sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc.
- ☞ Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada, confecció d'una maqueta de la ciutat o paratge on es desenrotlla l'acció de la història, confecció de l'escenari i la decoració per a dramatitzar un text teatral llegit, realització d'un recital de poemes, etc.
- ☞ Creació d'endevinalles sobre la trama de la història d'una obra llegida.
- ☞ Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu: excursió a la ciutat o poble real on passa a ser l'acció del llibre llegit, organització d'una festa de disfresses relacionada amb el món dels personatges apareguts en una obra llegida, etc.

o ACTIVITATS COMMEMORATIVES RELACIONADES AMB EL LLIBRE I LA LECTURA D'ÀMBIT GENERAL: DE CICLE, DE CENTRE, DE LOCALITAT, ETC. (*)

- ☞ Assistència a la representació d'obres de teatre infantil per a potenciar la lectura de textos dramàtics, cada 2 o 3 cursos.
- ☞ Organització i celebració d'un dia o una setmana cultural en el centre sobre el món de la lectura: 2 d'abril (dia internacional del llibre infantil) o 23 d'abril (dia internacional del llibre).
- ☞ Convocatòria de campanyes de sensibilització: publicitat, eslògans, manifestos a favor de la lectura, confecció de punts de lectura, etc.

o ESTRATÈGIES D'AFIRMACIÓ I DE CONSOLIDACIÓ PERMANENT.

- ☞ Contacte permanent i habitual amb l'alumnat per a esbrinar què estan llegint i saber l'opinió.
- ☞ Valoració de l'esforç i la tasca lectora de l'alumnat en els informes d'avaluació continua i en els de caràcter trimestral.
- ☞ Respecte per les opinions que manifesten en relació a les lectures que realitzen.
- ☞ Suggeriment de lectures de llibres, és a dir, exercir en l'alumnat una espècie d'orientació sobre quines lectures són les adequades per a cada alumne segons les seues respectives tendències i gustos personals.
- ☞ Promoció i suport en l'aula a l'intercanvi de dades informatives d'interés sobre possibles lectures entre l'alumnat.
- ☞ Recerca i comentari habitual de notícies de la premsa relacionades amb el món de la cultura i dels llibres: concessió de premis a escriptors i escriptores, celebracions de fires de llibre, exposicions, articles d'opinió interessants, etc.
- ☞ Renovació i ampliació amb una certa freqüència de la dotació dels llibres de la biblioteca d'aula.
- ☞ Visita en la biblioteca del centre i la biblioteca pública més pròxima.

Criteris d'avaluació

- ⌘ Realització d'una prova inicial de comprensió lectora i d'expressió escrita, tant textos literaris com de textos no literaris, a principi de curs.
- ⌘ Relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat fetes en cada nivell i àrea. S'han fet totes les programades.
- ⌘ Relació de les activitats d'expressió escrita fetes per l'alumnat en cada nivell i àrea.
- ⌘ Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.
- ⌘ Realització de proves d'avaluació final per a valorar els progressos aconseguits per l'alumnat en relació a la comprensió lectora i l'expressió escrita, tant textos literaris com de textos ens literaris.
- 7.8 Nombre i relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura específiques fetes en cada cicle i nivell.
- ⌘ Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.
- ⌘ Enquesta a l'alumnat per a detectar les activitats més gratificants i interessants.
- ⌘ Relació de les dificultats plantejades en el desenvolupament de les accions i de les activitats programades.
- ⌘ Nombre de llibres llegits per cada alumne/a en cada un dels nivells educatius del centre, amb distinció de la llengua en què està publicat i –en nivells superiors– si l'obra és literària o de divulgació de coneixements.
- ⌘ Nombre i relació de les activitats de foment de la lectura relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general fetes en el centre. S'han fet totes les programades?
- ⌘ Grau de satisfacció del professorat, de l'alumnat i de les famílies de cada una de les activitats.
- ⌘ Valoració de la comissió coordinadora i dels responsables de cada una de les activitats pel qual respecta a l'organització i el desenvolupament de les activitats fetes.
- ⌘ Quantitat de professorat i d'alumnat que ha participat en cada una de les activitats commemoratives i de foment de la lectura de tot el centre.
- ⌘ Resultats avaluable de les activitats i de les campanyes d'animació lectora dutes a terme.
- ⌘ Quantitat de professorat que ha aplicat en les seues classes les estratègies d'afirmació i de consolidació permanent.
- ⌘ Relació de les estratègies més utilitzades.
- ⌘ Relació de les estratègies més efectives de cara a l'alumnat.

3.3. FAMÍLIES

Objectius

- ⌘ Informar els pares i les mares sobre la importància de la lectura: la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
- ⌘ Orientar les famílies sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura en la llar.
- ⌘ Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que es programen.

Actuacions i activitats

- ⌘ Confecció de fullets per a informar les famílies de la importància de la lectura i orientar-los i conscienciar-los sobre la creació d'un ambient familiar favorable a la lectura.
- ⌘ Invitació als famílies perquè participen en els activitats i els campanyes d'animació lectora que organitza el centre.
- ⌘ Organització de xarrades i taules redons que servisquen per a la seua formació amb relació a la potenciació de la lectura en els xiquets i xiquetes.

Criteris d'avaluació

- ⌘ Determinar si les activitats proposades s'han dut a terme.
- ⌘ Establir uns procediments per a avaluar la lectura dels fulls i la satisfacció o conformitat de les famílies amb el contingut exposat.
- ⌘ Conèixer el grau de participació dels famílies en els activitats i en els campanyes d'animació lectora organitzades per centre.
- ⌘ Saber el nom de persones participants en cada una dels xarrades i activitats formatives per als famílies i el seu grau de satisfacció.
- ⌘ Esbrinar si l'AMPA s'ha implicat en el pla anual de foment de la lectura.

3.4. ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.) (*)

Objectius

- ⌘ Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l'entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, Ajuntament, etc.
- ⌘ Propiciar la col·laboració i l'intercanvi d'idees i experiències amb els altres centres de la localitat o de la comarca.
- ⌘ Establir els procediments i la col·laboració entre el centre i els mitjans de comunicació de l'entorn.
- ⌘ Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres –escriptors i escriptores, il·lustradors i il·lustradores, llibreries, editorials, distribuïdores, etc.– per a propiciar la col·laboració i la realització d'activitats.

Actuacions i activitats

- ☞ Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la localitat.
- ☞ Participació en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament, especialment la relacionada amb el foment de la lectura.
- ☞ Establiment de contacte amb escriptors i escriptores, i altres professionals relacionats amb el món del llibre –producció, difusió i distribució–, per organitzar xarrades adreçades a l'alumnat, al professorat o a les famílies.
- ☞ Concreció, en cada curs escolar, de les accions i les activitats que es faran amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades que col·laboren en el pla anual de foment de la lectura.

Criteris d'avaluació

- ☞ Nombre d'activitats en què s'ha participat amb la biblioteca municipal, amb l'Ajuntament o amb altres institucions o entitats.
- ☞ Grau de satisfacció de cada una de les activitats anteriors i idoneïtat per al nivell educatiu en què es feien.
- ☞ Nombre de visites i xarrades fetes per professionals relacionats amb el món del llibre, la lectura i l'escriptura.
- ☞ Grau de satisfacció de cada una d'aquestes visites i xarrades.
- ☞ Quantitat d'informacions relacionades amb les activitats del pla de foment de la lectura del centre.
- ☞ Relació de les accions i de les activitats fetes amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades, i grau de satisfacció en cada una d'aquestes.

4. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ D'ACTIVITATS DURANT EL CURS ESCOLAR

A partir de l'aprovació i la inclusió en el projecte educatiu del centre del Pla de foment lector, és el referent principal que guiarà al llarg de cada curs l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacti i s'aprovehi un altre, amb independència que es puguin introduir les correccions i les millores a què es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es porten a terme.

Per tant, els plans de foment de la lectura de cada curs escolar tindran una temporalització anual i seran revisats i avaluats en finalitzar el curs –d'acord amb l'Orde 44/2011, de 7 de juny– per la comissió coordinadora, que en farà una memòria que serà inclosa en la Memòria anual general del centre que haurà d'aprovar el Consell Escolar.

Per a assolir els objectius plantejats més amunt, es proposa la realització de les activitats següents amb aquesta distribució temporal:

Educació infantil (*)

Curs 2020-2021

	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
<i>Activitat 1</i>	Teatre pel 9 d'octubre	Elaboració d'un recetari	Creació d'històries a partir d'objectes trobats pels alumnes.
<i>Activitat 2</i>	Explicar experiències personals.	Explicar contes.	Fer un dibuix relacionat amb la lectura.
<i>Activitat 3</i>	Taller de contes tradicionals i activitats relacionades	Taller de contes actuals i activitats relacionades	Taller de contes aportats pels propis alumnes i activitats relacionades

Educació Primària (*)

	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
<i>Activitat 1</i>	Lectura d'un llibre manat pel professorat.	Lectura d'un llibre manat pel professorat.	Lectura d'un llibre manat pel professorat.
<i>Activitat 2</i>	Activitats lectura en grups flexibles.	Activitats lectura en grups flexibles.	Activitats lectura en grups flexibles.
<i>Activitat 3</i>	Tertúlia literària	Tertúlia literària	Tertúlia literària

5. RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

5.1. BIBLIOTEQUES D'AULA (*)

Les biblioteques d'aula són un recurs imprescindible per a fomentar la lectura, sobretot en Infantil i Primària, perquè aproximen el llibre als xiquets i les xiquetes i el fan visible en el seu entorn, en l'espai físic en què passen la major part del temps de la seua vida escolar. També en l'Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i Formació Professional les biblioteques d'aula tenen justificada l'existència encara que, potser, no se'n fa un ús generalitzat com les etapes educatives inicials. Aquest fet perjudica l'alumnat del primer cicle d'ESO, però també afecta la resta dels cursos, perquè encara que les necessitats varien amb l'edat de l'alumnat l'ús de la biblioteca d'aula es pot adaptar. Per exemple, es pot disminuir la presència de llibres de ficció, sempre que es potencie l'ús de la biblioteca del centre, però s'ha de reforçar la dotació de llibres de consulta –diccionaris, vocabularis, etc. –, com també introduir en l'aula ordinadors amb connexió a Internet.

Per tot això, considerem que les biblioteques d'aula en el centre són un recurs de capital importància per a l'èxit de les actuacions i de les activitats del pla de foment lector i, en aquest sentit, acordem que:

- ✧ La persona responsable del bon funcionament de la biblioteca d'aula és la/la docent tutor/a o, en el cas de les aules específiques –PT, Llengua estrangera, Música, etc.– el professorat especialista encarregat de l'aula.
- ✧ Al començament de cada curs escolar, en les aules de cada nivell s'organitzarà la biblioteca d'aula i es procedirà a la decoració de l'espai amb la intervenció de l'alumnat.
- ✧ L'alumnat i el professor o professora elaboraran les normes d'ús de la biblioteca d'aula, senzilles i pràctiques, que s'exposaran en un cartell molt visible.
- ✧ Entre tota la classe es triarà un alumne o alumna encarregat de la biblioteca d'aula que tindrà, entre altres, la missió de vetlar pel compliment de les normes de la biblioteca d'aula i del funcionament del servei de préstec.
- ✧ Es farà un registre de les lectures que du a terme l'alumnat. S'hi reflectiran els llibres llegits per cada un/a –ja siguen de la biblioteca d'aula, de la del centre, de la localitat o llibres particulars– i s'indicarà en quina llengua estan escrits: valencià, castellà, anglès...
- ✧ El professorat tutor o especialista, amb la participació de l'alumnat, establirà les estratègies que en cada aula faciliten la motivació per la lectura: tauler de recomanacions, recompenses i distincions, presentacions de llibres, exposicions temàtiques de llibres de la biblioteca d'aula o d'altres aportats per l'alumnat, etc.
- ✧ En cada curs escolar serà necessària una renovació de la biblioteca d'aula. D'una banda, es donaran de baixa aquells llibres que estiguen ja en un estat molt deteriorat i, per l'altra, s'efectuaran noves adquisicions per a augmentar el fons bibliogràfic.
- ✧ El professorat tutor o especialista farà sempre una avaluació final al finalització del curs escolar que traslladarà a la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura per a la seua consideració en la memòria del pla.

5.2. BIBLIOTECA DE CENTRE (*)

En la biblioteca de centre –a més de les biblioteques d'aula– se sustenta una part significativa de les accions i de les activitats del pla de foment de la lectura en el centre. En conseqüència, per al bon funcionament del pla s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- ⌘ Cada curs escolar es nomenarà una persona o equip responsable que vetlarà per l'organització correcta i el bon funcionament de la biblioteca del centre.
- ⌘ Es nomenarà també un equip de biblioteca format per l'alumnat voluntari seleccionat per la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura amb uns criteris establits prèviament per la comissió mateixa.
- ⌘ S'establirà un horari d'atenció i de funcionament del serei de préstec que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa per mitjà del butlletí d'informació a les famílies.
- ⌘ Se assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cada una de les aules per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca.
- ⌘ S'elaborarà –si no n'hi ha– un document amb les normes d'organització i de funcionament de la biblioteca del centre que haurà d'aprovar el Consell Escolar, i que s'inclourà com a annex al pla de foment de la lectura del centre.
- ⌘ L'equip de biblioteca, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'actuacions i d'activitats que s'inclourà en el pla anual i, per consegüent, en la programació general del centre.
- ⌘ L'equip de biblioteca s'encarregarà del manteniment del fons bibliogràfic i de la renovació d'este, incloent-hi suports textuais diferents: llibres, revistes, CD, DVD, etc.
- ⌘ L'equip de biblioteca i la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura planificaran anualment les col·laboracions oportunes amb la biblioteca pública de la localitat i les institucions i entitats que oferisquen activitats relacionades amb el foment de la lectura.
- ⌘ En acabar el curs, l'equip de biblioteca farà una avaluació de les accions i de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

5.3. AULA D'INFORMÀTICA (*)

L'aula d'informàtica ens posa a l'abast recursos informatius i didàctics que poden contribuir a fomentar la lectura i l'escriptura entre l'alumnat del centre. Per això, acordem que en cada curs escolar:

- ⌘ El coordinador TIC tindrà compte de l'organització i del bon funcionament de l'aula d'informàtica. També s'encarregarà del manteniment dels aparells i del bon funcionament dels programes informàtics, com també de la renovació i actualització dels recursos digitals que ofereix l'aula.
- ⌘ S'establirà un horari d'ús de l'aula d'informàtica per a cada grup d'alumnes del centre i l'equip directiu facilitarà en la distribució horària del centre.
- ⌘ S'elaborarà –si no n'hi ha– un document amb les normes d'organització i de funcionament de l'aula d'informàtica que haurà d'aprovar el Consell Escolar i que s'inclourà en la documentació general del centre.
- ⌘ L'equip encarregat de l'aula, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'activitats per a desenvolupar-lo a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats s'inclouran en la planificació general de l'aula i en el pla anual de foment de la lectura, documents que formen part de la programació general anual del centre.
- ⌘ En finalitzar el curs, el Claustre farà una avaluació de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

5.4. RECURSOS HUMANS (*)

D'acord amb el que s'ha exposat en els apartats anteriors, queda clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. No obstant això, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si hi demanem la col·laboració. Ens referim, per exemple:

- ⌘ A les famílies, per mitjà de l'AMPA, que poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència es considere oportuna i/o necessària.
- ⌘ Al personal que treballa en la biblioteca pública de la localitat –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que pot assessorar i amb qui es poden fer activitats conjuntament.
- ⌘ Al personal del gabinet municipal d'educació i cultura, que pot programar activitats que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- ⌘ Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que ho necessiten.
- ⌘ Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- ⌘ Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- ⌘ Als centres assessors de formació del professorat.
- ⌘ Al personal de representació i promoció de les editorials.

5.5. ALTRES RECURSOS (*)

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- ⌘ Els **recursos econòmics**, sense els quals no es pot planificar correctament cap iniciativa.
- ⌘ Els recursos materials i humans que ens pot oferir la **biblioteca municipal**. A més de l'assessorament del personal tècnic de la biblioteca, en l'espai físic de la biblioteca pública de la localitat es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza aquesta. També es poden gestionar préstecs col·lectius de llibres de la biblioteca municipal per a ampliar temporalment el fons bibliogràfic de les biblioteques d'aula.
- ⌘ L'**ajuntament**, del qual es poden aconseguir informació sobre actes programats per al foment de la lectura.
- ⌘ Les **institucions i/o entitats públiques i privades** de caràcter cultural i educatiu que tenen, sovint, una relació directa amb les activitats de foment de la lectura i a les quals podem sol·licitar suport, assessorament i col·laboració.
- ⌘ Les **editorials** ofereixen recursos com ara propostes didàctiques sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc.
- ⌘ La **llibreria o llibreries** de l'entorn amb què, a més de rebre informació sobre les novetats editorials d'interés per al centre, també podem establir fórmules de col·laboració i fer activitats conjuntament: visita a la llibreria, fires de llibre en el centre, mercat d'intercanvis literaris, etc.

5.6. A QUI CORRESPON APLICAR LES ACTUACIONS DEL PLA DE FOMENT LECTOR?

El pla de foment de la lectura del centre ha sigut redactat per la comissió coordinadora constituïda a principi del curs escolar 2020/2021 amb la finalitat d'elaborar el pla. La mencionada comissió ha sigut formada pels membres següents del claustre del centre:

- a) La direcció d'estudis.
- b) Els coordinadors i les coordinadores d'etapa.
- c) Els coordinadors i les coordinadores de cicle, encara que ara no existeixen els cicles.
- d) El professorat responsable de la biblioteca.

Una vegada redactat el pla, ha sigut **revisat** pel claustre i aprovat definitivament pel Consell Escolar del Centre.

D'acord amb aquest document, que ja forma part del Projecte Educatiu del Centre, la Comissió Coordinadora del Pla de foment de la lectura es constituirà cada curs escolar amb idèntica composició i serà l'encarregada de concretar les accions i les activitats que es duran a terme cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura, és a dir, d'elaborar el pla anual de foment de la lectura del centre que ha de constar en la Programació Anual del Centre.

Per això mateix –prèvia consulta a la resta de les persones i comissions responsables que hi tinguen relació– la Comissió Coordinadora assumirà també la funció de proposar al centre la realització d'un treball conjunt de foment lector relacionat amb les efemèrides i commemoracions de l'any, tant caràcter literari com d'un altra temàtica: històrica, científica, filosòfica, lingüística, ecològica, etc.

La Comissió Coordinadora, a més, promourà la col·laboració amb l'associació de pares i mares (AMPA) del centre i amb les entitats públiques o privades que duguen a terme iniciatives i projectes que contribuïsqen a l'exercici d'activitats de foment de la lectura al centres escolars i el seu entorn.

Per tant, la Comissió Coordinadora té la missió de promoure i de coordinar totes les accions i activitats que es fan en el centre relacionades amb el foment de la lectura, però això no significa que els membres de la comissió siguin els únics actors. De fet, la responsabilitat de cada una de les activitats es farà constar en la concreció del document del Pla anual de foment de la lectura i, depenent de les activitats proposades, la responsabilitat s'assignarà a l'Equip Directiu, als cicles o departaments, als coordinadors, al professorat de cada una de les aules, als especialistes d'una matèria determinada, a les persones encarregades de la biblioteca o de l'aula d'informàtica o a qui corresponga.

És molt important que es faci constar aquesta responsabilitat, perquè, a l'hora de fer-se'n l'avaluació anual, els objectius no assolits es detectaran amb facilitat i cada responsable informará amb més coneixement de les propostes de millora que calga introduir.

6. AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

Aquesta memòria, a més d'una relació de les accions i les activitats fetes durant el curs, farà una avaluació del pla anual de foment de la lectura que, necessàriament, haurà de reflectir els aspectes següents:

- a) Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- b) Les activitats exercides en el pla.
- c) La consecució dels objectius proposats.
- d) L'aprofitament dels recursos del centre.
- e) Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que es faci, s'extrauran les conclusions que permetran expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent.

Pel que fa a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

7. DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Tant el document del pla de foment de la lectura del centre com la concreció anual que es faça cada curs escolar estaran a disposició de tota la comunitat educativa. En aquest sentit, la comissió coordinadora del pla serà l'encarregada de la difusió:

- ⌘ Facilitarà la informació bàsica del pla anual de foment de la lectura a l'equip directiu perquè la incloga en l'edició del butlletí d'informació a les famílies que es distribueix a l'inici de cada curs.
- ⌘ Proporcionarà al professorat nou els documents del pla i a tot el professorat la concreció anual de les activitats de foment de la lectura acordades per a tot el centre en cada curs escolar.
- ⌘ Col·laborarà amb el professorat tutor perquè es done la informació més rellevant del pla en les reunions inicials amb les famílies de cada aula.

(*) Actualment (curs 2020-2021) degut a la situació sanitària per la COVID-19, el funcionament de les diferents activitats proposades en el pla, ha variat per poder seguir les mesures de seguretat establertes.